

M.T.J. Heijnen
Maasheseweg 61
5804 AA Venray

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. Staatssecretaris J. Klijnsma
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Referentie: MH1305.BRF

Venray, 5 september 2013

Betreft: Reactie internetconsultatie voorontwerp “Wet invoering reële ambitieovereenkomst”

Geachte mevrouw Klijnsma,

Graag doe ik u onderstaand mijn kritische reactie op uw voorontwerp van de “Wet invoering reële ambitieovereenkomst” van 12 juli 2013 toekomen.

Mijn voorkeur gaat overigens uit naar een reëel contract in verband met het feit, dat daarmee meer waardevastheid wordt geboden voor pensioenuitkeringen.

Echter het grote struikelblok voor pensioenfondsen is hierbij de herberekening van een nominale dekkingsgraad naar een reële dekkingsgraad die veelal leidt tot veel lagere reële dekkingsgraden (verlagingen van ca. 20% van de dekkingsgraden zijn geen uitzondering).

Pensioenfondsen die kiezen voor een reëel pensioencontract zullen zich genoodzaakt zien dit tekort middels een door hen gekozen AFS-methodiek over een x-aantal jaren te herstellen. Voor menig pensioenfonds zal dit een brug te ver zijn, waardoor mijn in ziens waarschijnlijk voor een inferieur pensioencontract gekozen zal worden (lees: nominaal contract al dan niet met LAM of een tussenvorm).

Graag refereer ik ook aan het artikel 'Pensioenvoorstel gaat helemaal verkeerde kant op' van N. Trappenburg d.d. 05-09-2013 in het Financieel Dagblad. Ook voor mij geldt dat de gekozen rekenrente mij een doorn in het oog is.

Middels deze rekenrente worden bij pensioenfondsen de waarde van de verplichtingen berekend in de veronderstelling dat daarmee te bepalen valt hoeveel geld de pensioenfondsen moeten aanhouden om straks de pensioenuitkeringen te kunnen betalen.

Mijn bezwaren ten aanzien van de te hanteren rekenrente zijn als volgt samen te vatten:

- Bij het hanteren van de rekenrente wordt volstrekt voorbij gegaan aan het feit dat bij het bepalen van deze gekozen rekenrente veronderstellingen/aannames worden gedaan die in de reële wereld in het geheel anders kunnen uitpakken.
- Bovendien worden bij het bepalen van de te hanteren rekenrente voorbij gegaan aan de pensioenfondsen specifieke kenmerken.
- De te hanteren rekenrente wordt momenteel gemanipuleerd door een aantal beleidsbepalers van grote westerse economieën. Indien deze manipulatie door de USA, de UK en Japan niet zou plaats vinden dan zou de te hanteren rekenrente zich momenteel op een hoger niveau bevinden.
- Door de te hanteren rekenrente die gebaseerd is op een maandelijks wisselende rente termijnstructuur (UFR 3-mnds of 12-mnds) treedt een grote mate van onzekerheid op, hetgeen zeker niet bijdraagt tot de zo noodzakelijk gewenste stabiliteit in de pensioensector.
- De te hanteren rekenrente suggereert dat er een markt is voor pensioenverplichtingen. Voor de debetzijde van de balans van een pensioenfonds geldt dat in hoge mate, daar bijna alle beleggingstitels vrij verhandelbaar zijn op een markt. Echter voor de creditzijde van de balans van een pensioenfonds geldt dat niet, daar de pensioenverplichtingen niet of nauwelijks verhandelbaar zijn op een markt. Pensioenfondsen kunnen niet of niet zomaar hun verplichtingen eenvoudigweg verkopen op een markt. Het enige dat ik mij hierbij nog enigszins kan voorstellen is dat een pensioenfonds de verplichtingen onderbrengt bij een verzekeringsmaatschappij tegen een bepaald tarief. Echter hierbij is mijn inziens zeker geen sprake van een transparante markt, waarop je pensioenverplichtingen überhaupt zou kunnen waarderen.

Tot 2007 werd er met een vaste rekenrente van 4% gewerkt, hetgeen veel meer stabiliteit voor de pensioensector betekende. Echter ook een rekenrente van 4% gaat uit van veronderstellingen en aannames, waarbij ook dan in het geheel niet met de pensioenfonds specifieke kenmerken rekening gehouden wordt.

Derhalve heeft het mijn voorkeur om een rekenrente te hanteren die wel rekening houdt met de pensioenfonds specifieke kenmerken. Hierbij realiseer ik me dat welk gekozen rekenrente men ook hanteert er altijd veronderstellingen en aannames aan ten grondslag zullen liggen.

Voor het berekenen van de te hanteren rekenrente per pensioenfonds heb ik het volgende rekenmodel voor ogen:

- a) Bereken op basis van de samenstelling van het pensioenfonds (leeftijdsopbouw) de termijn in maanden of jaren waarop gemiddeld de pensioenuitkeringen dienen plaats te vinden.
- b) Bereken voorts de gemiddelde duur in maanden of jaren van deze pensioenuitkeringen.
- c) Bepaal voor de som van a en b (afronden op maanden of jaren) de rendementen in het verleden van het pensioenfonds. Ik realiseer me dat ook hierbij geldt dat rendementen in het verleden geen zekerheid bieden voor de toekomst, echter dit is mijn inziens te prefereren boven je volledig baseren op veronderstellingen en aannames.
- d) Bepaal voortschrijdend het gemiddelde rendement voor het pensioenfonds.
- e) Bepaal een afslag (-%) in verband met het gehanteerde beleggingsbeleid (lees: beleggingsmix) van het pensioenfonds. Des te meer risico het pensioenfonds loopt des te hoger de afslag (-%).

Vertrouwende hiermede een bijdrage te hebben geleverd aan de consultatie op de 'Wet invoering reële ambitieovereenkomst'.

Met vriendelijke groeten,

M.T.J. Heijnen